

# Het verpleeghuis als mogelijke risicofactor voor afname van lichamelijke activiteit bij ouderen met dementie: relatie met cognitief functioneren en kwaliteit van leven.

Gepubliceerd: 27-08-2021 Laatste bijgewerkt: 04-04-2024

Primaire doelstelling: Wat is het effect van de verhuizing van huis naar een verpleeghuis op de mate van fysieke activiteit bij ouderen met dementie in de loop van de tijd? Secundaire doelstelling (en): Is er een verband tussen een mogelijke...

|                             |                                                     |
|-----------------------------|-----------------------------------------------------|
| <b>Ethische beoordeling</b> | Goedgekeurd WMO                                     |
| <b>Status</b>               | Werving nog niet gestart                            |
| <b>Type aandoening</b>      | Structurele hersenaandoeningen                      |
| <b>Onderzoekstype</b>       | Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen |

## Samenvatting

### ID

NL-OMON54031

### Bron

ToetsingOnline

### Verkorte titel

Dementie en beweging.

### Aandoening

- Structurele hersenaandoeningen

### Synoniemen aandoening

Dementie, hersenziekte

### Betreft onderzoek met

Mensen

## Ondersteuning

**Primaire sponsor:** Vrije Universiteit

**Overige ondersteuning:** Kennemerhart financiert het onderzoek

## Onderzoeksproduct en/of interventie

**Trefwoord:** Dementie, Fysieke activiteit, Verpleeghuis

## Uitkomstmaten

### Primaire uitkomstmaten

Een verandering in mate van fysieke activiteit in termen van intensiteit en duur (toename of afname) na verhuizing naar het verpleeghuis.

### Secundaire uitkomstmaten

Een verandering in de ontwikkeling van de executieve functies, QoL, depressieve en neuropsychiatrische symptomen na verhuizing naar het verpleeghuis en hun relatie met fysieke activiteit.

## Toelichting onderzoek

### Achtergrond van het onderzoek

Er is nog steeds geen remedie voor dementie. Op dit moment zijn verbetering van de kwaliteit van leven en het vertragen en voorkomen van verdere cognitieve achteruitgang in de praktijk onze best haalbare doelen op korte termijn. Momenteel wonen in Nederland meer dan 80 000 mensen met dementie in verpleeg- of verzorgingshuizen. Ongeveer 74% woont thuis. Zowel beeldvormingsstudies van het menselijk brein als invasieve dierstudies suggereren dat fysieke activiteit een positieve invloed heeft op de cognitieve functies door bevordering van neuroplasticiteit, het vermogen van het menselijk brein om zich aan te passen aan dynamische behoeften door verandering van functionele en structurele eigenschappen. Ouderen zijn lichamelijk inactief, dit geldt met name voor ouderen die in een instelling of verpleeghuis wonen, waar de omgeving 'verarmd' kan zijn. Onderzoek suggereert dat deze omgeving vooral belangrijk is voor mensen met kwetsbare en beschadigde hersenen, zoals bij dementie. Met deze studie willen we het effect van de verpleeghuisomgeving op de ontwikkeling van fysieke activiteit bij ouderen met dementie onderzoeken, om te

bepalen of de verpleeghuisomgeving als risicofactor kan worden beschouwd voor afname van fysieke activiteit en om de relatie met kwaliteit van leven en cognitieve ontwikkeling.

## **Doel van het onderzoek**

Primaire doelstelling: Wat is het effect van de verhuizing van huis naar een verpleeghuis op de mate van fysieke activiteit bij ouderen met dementie in de loop van de tijd?

Secundaire doelstelling (en): Is er een verband tussen een mogelijke verandering in de mate van fysieke activiteit, cognitieve functie (executieve functie) en kwaliteit van leven bij ouderen met dementie die een overplaatsing hebben doorgemaakt van huis naar het verpleeghuis?

## **Onderzoeksopzet**

Prospectieve cohort studie bestaande uit één groep ouderen met dementie, initieel thuiswonend (wachtend op plaatsing in het verpleeghuis) en later wonend in het verpleeghuis, gedurende de onderzoeksduur van ongeveer 10 maanden. Deelnemers aan de studie worden geworven via centra en thuisdiensten van de organisatie Kennemerhart (Haarlem).

## **Inschatting van belasting en risico**

De assessments en tests zijn met zorg geselecteerd, rekening houdend met het uithoudingsvermogen en het energieniveau van de kwetsbare deelnemers. De onderzoeker(s) zullen alert zijn op symptomen van vermoeidheid, ongemak en/of pijn en kunnen de test onderbreken. Desalniettemin kan de last van de deelnemers liggen bij het uitvoeren van de fysieke krachttest en het voltooien van de reeks cognitietests. De onderzoeker(s) zullen alert zijn op symptomen van vermoeidheid, ongemak en/of pijn en kunnen de test onderbreken, waardoor deze belasting wordt geminimaliseerd. Door deze maatregel te nemen, kan het risico van deelname als verwaarloosbaar worden beschouwd.

## **Contactpersonen**

### **Publiek**

Vrije Universiteit

Van der Boechorststraat 7  
Amsterdam 1081 BT  
NL

# Wetenschappelijk

Vrije Universiteit

Van der Boechorststraat 7  
Amsterdam 1081 BT  
NL

## Locaties

### Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

## Deelname eisen

### Leeftijd

65 jaar en ouder

### Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

- $\geq 65$  jaar
- Op wachtlijst voor plaatsing in het verpleeghuis met grondslag psychogeriatric
- Thuiswonend en wachtend op plaatsing in het verpleeghuis (wachtlijst)

### Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

- MMSE-score  $\geq 21$  (bij inclusie)
- Actuele ernstige psychiatrische ziekte (bijv. depressie)
- Niet in staat om vrij te bewegen vanwege een medische aandoening
- Rolstoelgebonden
- Kan de Nederlandse taal niet spreken en / of verstaan
- Onvermogen goed te zien met of zonder optisch hulpmiddel
- Verwacht verzet tegen meewerking aan de onderzoekshandelingen (verwacht gedrag)

## Onderzoeksopzet

### Opzet

|              |                                                     |
|--------------|-----------------------------------------------------|
| <b>Type:</b> | Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen |
| Blinding:    | Open / niet geblindeerd                             |
| Controle:    | Geen controle groep                                 |
| Doel:        | Organisatorisch/zorgonderzoek                       |

### Deelname

|                         |                          |
|-------------------------|--------------------------|
| Nederland               |                          |
| Status:                 | Werving nog niet gestart |
| (Verwachte) startdatum: | 01-09-2022               |
| Aantal proefpersonen:   | 77                       |
| Type:                   | Verwachte startdatum     |

## Ethische beoordeling

|                     |                    |
|---------------------|--------------------|
| Goedgekeurd WMO     |                    |
| Datum:              | 27-08-2021         |
| Soort:              | Eerste indiening   |
| Toetsingscommissie: | METC Amsterdam UMC |
| Goedgekeurd WMO     |                    |
| Datum:              | 23-09-2022         |
| Soort:              | Amendement         |
| Toetsingscommissie: | METC Amsterdam UMC |
| Goedgekeurd WMO     |                    |
| Datum:              | 12-07-2023         |
| Soort:              | Amendement         |
| Toetsingscommissie: | METC Amsterdam UMC |

## Registraties

## Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

## Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

## In overige registers

| Register | ID             |
|----------|----------------|
| CCMO     | NL76329.029.21 |